

Formanden: Under Behandlingen af denne Sag kan ogsaa den følgende Sag paa Dagsordenen omtales.

Christen Ernst Christensen: Paa mit Partis Vegne skal jeg takke den højtærede Minister for Fremsættelsen af disse Lovforslag, hvis Gennemførelse vil være af saa overordentlig stor Betydning for Landsdelenes fremtidige Trivsel og Vækst. Det var jo med ikke ringe Forventninger, at Befolkningen dernede tog imod den sønderjydske Jernbanekommission, da den kom derned. En Kommission udsendt af Regeringen, som optræder i Landsdelenes forskellige Egne og tager mod Befolkningens Ønsker, vil jo altid vække Forventninger; og efter de mange Planer at dømme, der efterhaanden dukkede op, medens den færdedes dernede, maa man tro, at dens Tilsynekomst har haft en stimulerende Indflydelse paa Jernbaneappetitens dernede. Det var jo givet, at Kommissionen ved Selvsyn maatte sætte sig ind i Forholdene, se paa Terrænforholdene og se paa, hvorledes Statsbaner og Privatbaner griber ind i hinanden dernede.

De Opgaver, som var givet denne Kommission at løse, var for det første en Undersøgelse og Bedømmelse af trafikmæssig og økonomisk Art af de bestaaende Stats- og Privatbaner og paa Grundlag deraf at fremsætte Forslag til mulige Udvidelser og Ændringer af disse; for det andet at afgive Betænkning over Spørgsmaalet om, hvorvidt Anlæg af nye Baner, Stats- eller Privatbaner, var tilraadeligt, herunder ogsaa saadanne Baner, der tilsigter en forbedret Jernbaneforbindelse mellem Landsdelenes forskellige Egne og med det øvrige Land, og saa at overveje alle disse Spørgsmaal under Hensyntagen til den Tilstand, hvori Statens Finanser for Tiden befinder sig. Det maa siges, at Kommissionen i høj Grad har taget det sidste Hensyn i Betragtning, hvilket bedst ses deraf, at de 30—40 Planer om nye Anlæg og Ændringer i gamle, som Kommissionen har beskæftiget sig med, har den reduceret til 6. Hertil kommer saa Broen over Allsund. Det maa nu rigtignok ogsaa siges, at hvis en væsentlig Del af disse Baneplaner var blevet udført, vilde det være blevet endnu mere broget dernede i jernbanemæssig Henseende, end det allerede er. Med Undtagelse af et enkelt Statsbaneanlæg, som desværre er gaaet ud her, foreslog den sønderjydske Jernbanekommissions Flertal Anlæg af Privatbaner, et Standpunkt, der er opretholdt i det foreliggende Lovforslag.

Det er gjort ud fra den Betragtning, at Privatbaner er billigere at bygge, at de er billigere at drive, at de ikke kræver saa dyre Stationsindretninger, ikke saa dyre Indretninger i det hele taget. De er alt-saa et mere haandterligt Apparat, og fordi Befolkningen selv er økonomisk interesseret i disse Baners Drift, stiller den heller ikke saa store Krav til disse Baner som til Statsbaner. Alt dette gør, at disse Anlæg bliver mere økonomisk overkommelige, hvad der især betyder noget i denne Tid, hvor det gælder om at holde Udgifterne nede.

Med Hensyn til de bestaaende Statsbaner mener Kommissionen, at de opfylder alle rimelige Fordringer, der kan stilles til dem. Det er for saa vidt rigtigt, men hertil skal dog bemærkes, at den østlige Længdebane lider af en slem Fødselsfejl, en uheldelig Skavank, som det synes, fordi den paa Grund af Terrænforholdene ikke er lagt ud til Østkystens Havnebyer, men er lagt inde paa den flade og sandede Højderyg, hvorfra der saa gaar Stikbaner ud til Byerne. Det er en Ordning, der langt fra er ideel, og som man gennem Tiderne har søgt at faa forandret, hvilket ikke er lykkedes. Det er forstaaeligt, at den gamle Plan om en Østkystbane, der forbandt Østkystbyerne med deres fortrinlige Havne, ikke er skrinlagt. Før Krigen syntes det, som om denne Plan skulde blive til Virkelighed, men saa kom Krigen i Vejen, og disse Planer blev standset. Kommissionen har ikke turdet anbefale en saadan Plan, som heller ikke er medtaget i disse af Regeringen stillede Forslag. Det er de uhyre vanskelige Terrænforhold, de tyndt befolkede Egne, den korte Afstand fra Længdebanelen, som gør, at Planen denne Gang er opgivet. Naar man er kørt gennem de dybe Slugter ved Hoptrup og staar paa Knivsbjerg og ser ud over Gjenner Bugt og ser Statsbanernes Lokomotiv løbe i kort Afstand til den anden Side, forstaar man, hvor store Vanskeligheder en saadan Banebygning fører med sig. Anlægget vil efter alle Opgivelser komme til at koste over 30 Mill. Kr., og derfor har Planen for denne Gang maattet opgives. Heller ikke den Erstatning, som et Flertal indenfor Kommissionen er traadt ind for, og som hele Kommissionen til at begynde med var stemt for, nemlig en Statsbane fra Aabenraa over Avnbøl til Sønderborg, er gaaet gennem Skærsilden. Jeg maa meget beklage, at denne Bane er gaaet ud, den vilde for hele Sønderborg Amt og for store Dele af